

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 314
Karar Tarihi : 09/03/2015

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 77. maddesinin birinci fıkrasında ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 6. maddesinin birinci fıkrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin dört yılda bir yapılacağı öngörülmüş; aynı Kanun'un 6. maddesinin ikinci fıkrasında ise; "Bir önceki seçimin yapıldığı tarihten itibaren dört yılın dolmasından önceki son Pazar günü oy verilir. Oy verme gününden geriye doğru hesaplanacak doksan günlük sürenin ilk günü seçimin başlangıç tarihidir." hükmüne yer verilmiştir.

Bir önceki 24. Dönem Milletvekili Genel Seçimi 12 Haziran 2011 Pazar günü yapıldığından, 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 2839 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılması gerekmektedir.

Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin gümrük kapılarında oy verme işlemleri, Yüksek Seçim Kurulunun 31/01/2015 tarih ve 2015/100 sayılı kararıyla kabul edilen Seçim Takvimine göre 8 Mayıs 2015 Cuma günü başlayacaktır.

25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde; yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin hangi gümrük kapılarında oy kullanacağı, bunlardan hangilerinde tatil günleri dâhil 24 saat ve hangilerinde de daha az süreyle oy kullanılabilmesi, gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemlerinde görev alacak seçim kurulları, oy pusulalarının yurt dışına gönderilmesi ile dış temsilciliklerden diplomatik kurye ile gönderilen oy torbalarının teslim alınarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırılması görevini yapacak seçim kurullarını, oy torbaları nakil ve ulaştırma komisyonları ile sandık kurullarının adedi, hangi ilçe seçim kuruluna bağlı oldukları, üyelerin ve yedeklerin sayısı, bunların hangi görevlilerden teşkil edileceği, görev süreleri ve kullanılacak oy zarflarının renkleri ile sair ilke ve esasların belirlenmesi gerekmektedir.

Yüksek Seçim Kurulunun 24/10/2014 tarihli, 2014/4127 sayılı kararı ile 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde; Gümrük Kapılarında Görev Yapacak İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri ile Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin 145-I sayılı Genelge'yi hazırlamak üzere oluşturulan Komisyon, çalışmalarını tamamlayarak, düzenlediği karar taslağını Kurulumuza sunmuş olmakla konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

I- 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 9. maddesinde seçimlerle ilgili süreleri kısaltmaya ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 94/E maddesinin üçüncü fıkrasında, hangi gümrük kapılarında oy verilebileceği ve bunlardan hangilerinde tatil günleri dâhil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabilmesini, dördüncü fıkrasında da gümrük kapılarında yapılacak oy verme işleminde görev alacak ilgili geçici gümrük kapısı seçim kurulları, oy pusulalarının yurt dışına gönderilmesi ile dış temsilciliklerden diplomatik kurye ile gönderilen oy torbalarının teslim alınarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırılması görevini yapacak seçim kurulları, oy torbaları nakil ve ulaştırma komisyonları ile sandık kurullarının adedini, üyelerinin ve yedeklerinin sayısı ile hangi görevlilerden teşkil edileceğini tespit etmeye Yüksek Seçim Kurulu yetkili kılınmıştır.

Bu yetkilere dayanılarak;

1- Emniyet Genel Müdürlüğü'nün son üç yılın mayıs, haziran ve temmuz aylarında yurttaşların gümrük kapılarından giriş ve çıkışlarını gösterir 12 Aralık 2014 gün ve 11837526.34694-(15158)-1422-3252/153342 sayılı yazısına ekli istatistikî veri bilgileri ve 12 Haziran 2011 tarihinde yapılan 24. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile 10 Ağustos 2014 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanı Seçiminde kullanılan oy miktarları, yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının yurda giriş ve çıkış yaptıkları gümrük kapıları, coğrafi konumları da gözetilerek yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanabilecekleri gümrük kapıları, aşağıda gösterildiği şekilde tespit edilmiştir.

Karayolu Gümrük Kapılarının;

- 1) Artvin İli Hopa İlçesinde Sarp,
- 2) Edirne İli Merkez İlçesinde Kapıkule,
- 3) Edirne İli Merkez İlçesinde Kapıkule (Pazarkule),
- 4) Edirne İli İpsala İlçesinde İpsala,
- 5) Edirne İli Lalapaşa İlçesinde Hamzabeyli,
- 6) Iğdır İli Aralık İlçesinde Dilucu,
- 7) Kırklareli İli Merkez İlçesinde Dereköy,

Havalimanı Gümrük Kapılarının;

- 8) Adana İli Seyhan İlçesinde Şakirpaşa,
- 9) Ankara İli Çubuk İlçesinde Esenboğa,
- 10) Antalya İli Muratpaşa İlçesinde Antalya,
- 11) Eskişehir İli Tepebaşı İlçesinde Eskişehir,
- 12) Elazığ İli Merkez İlçesinde Elazığ,
- 13) Gaziantep İli Oğuzeli İlçesinde Gaziantep,
- 14) Hatay İli Antakya İlçesinde Hatay,
- 15) İstanbul İli Bakırköy İlçesinde Atatürk,
- 16) İstanbul İli Pendik İlçesinde Sabiha Gökçen,
- 17) İzmir İli Gaziemir İlçesinde Adnan Menderes,
- 18) Kayseri İli Kocasinan İlçesinde Erkilet,
- 19) Konya İli Selçuklu İlçesinde Konya Askeri Havaalanı,
- 20) Muğla İli Dalaman İlçesinde Dalaman,
- 21) Muğla İli Milas İlçesinde Bodrum-Milas,
- 22) Samsun İli Çarşamba İlçesinde Samsun,
- 23) Trabzon İli Ortahisar İlçesinde Trabzon,
- 24) Zonguldak İli Çaycuma İlçesinde Zonguldak,

Liman Gümrük Kapılarının;

- 25) Aydın İli Kuşadası İlçesinde Kuşadası,
- 26) Balıkesir İli Ayvalık İlçesinde Ayvalık,
- 27) İzmir İli Çeşme İlçesinde Çeşme,
- 28) Kocaeli İli Derince İlçesinde Derince,
- 29) Mersin İli Akdeniz İlçesinde Mersin,
- 30) Mersin İli Silifke İlçesinde Taşucu,
- 31) Muğla İli Marmaris İlçesi Marmaris
- 32) Muğla İli Bodrum İlçesinde Bodrum,
- 33) Samsun İli İlkadım İlçesinde Samsun,

gümrük kapılarında oy verme işleminin 8 Mayıs 2015 Cuma günü saat 08.00'de başlatılması, 7 Haziran 2015 Pazar günü saat 17.00'de bitirilmesi kararlaştırılmıştır.

II- Bu cümleden olarak, aşağıda yazılı gümrük kapılarında karşılarında gösterilen sayıda geçici gümrük kapıları seçim kurulları oluşturulması kabul edilmiştir.

1) Artvin İli Hopa İlçesi Sarp karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde ve Gürcistan'dan (Batum) gelecek oy torbasını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere Hopa İlçesinde Hopa 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

2) Edirne İli Merkez İlçesi Kapıkule karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Edirne Merkez İlçesinde Edirne 1., Edirne 2. ve Edirne 3. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulları (3 İlçe),

3) Edirne İli Merkez İlçesi Kapıkule (Pazarkule) karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Edirne İli Merkez İlçesi Kapıkule (Pazarkule) 4. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu,

4) Edirne İli İpsala İlçesi İpsala karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde ve Yunanistan'dan (Gümülcine) gelecek oy torbasını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere İpsala İlçesinde İpsala 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

5) Edirne İli Lalapaşa İlçesi Hamzabeyli karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Lalapaşa İlçesinde Lalapaşa 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

6) Iğdır İli Aralık İlçesi Dilucu karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde ve Azerbaycan'dan (Nahçıvan) gelecek oy torbasını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere Aralık İlçesinde Aralık 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

7) Kırklareli İli Merkez İlçesi Dereköy karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde ve Bulgaristan'dan (Burgaz) gelecek oy torbasını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere Kırklareli Merkez İlçesinde Kırklareli 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

8) Adana İli Seyhan İlçesi Şakirpaşa Havalimanı gümrük kapısında oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Seyhan İlçesinde Seyhan 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

9) Ankara İli Çubuk İlçesi Esenboğa Havalimanı gümrük kapısında oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Çubuk İlçesinde Çubuk 1. ve Çubuk 2. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulları (2 İlçe),

10) Antalya İli Muratpaşa İlçesi Antalya Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Muratpaşa İlçesinde Muratpaşa 1. ve Muratpaşa 2. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulları (2 İlçe),

11) Eskişehir İli Tepebaşı İlçesi Eskişehir Havalimanı gümrük kapısında oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Tepebaşı İlçesinde Tepebaşı 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

12) Elazığ İli Merkez İlçesinde Elazığ Havalimanı gümrük kapısında oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Merkez İlçe 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

13) Gaziantep İli Oğuzeli İlçesi Gaziantep Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Oğuzeli İlçesinde Oğuzeli 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

14) Hatay İli Antakya İlçesinde Hatay Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Antakya İlçesinde Antakya 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

15) İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Bakırköy İlçesinde Bakırköy 1., Bakırköy 2. ve Bakırköy 3. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulları (3 İlçe),

16) İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk Havalimanı gümrük kapısında oy pusulalarının yurt dışına gönderilmesi ile yurt dışından gelen oy torbalarının teslim alınması ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırılması işlerini yürütmekle görevli olmak üzere (27 Nisan 2015 Pazartesi günü göreve başlar) Bakırköy İlçesinde Bakırköy 4. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),

- 17)** İstanbul İli Pendik İlçesi Sabiha Gökçen Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Pendik İlçesinde Pendik 1. ve Pendik 2. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulları (2 İlçe),
- 18)** İzmir İli Gaziemir İlçesi Adnan Menderes Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Gaziemir İlçesinde Gaziemir 1. ve Gaziemir 2. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (2 İlçe),
- 19)** Kayseri İli Kocasinan İlçesi Erkilet Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Kocasinan İlçesinde Kocasinan 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 20)** Konya İli Selçuklu İlçesi Konya Askeri Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Selçuklu İlçesinde Selçuklu 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 21)** Muğla İli Dalaman İlçesi Dalaman Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Dalaman İlçesinde Dalaman 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 22)** Muğla İli Milas İlçesi Bodrum-Milas Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Milas İlçesinde Milas 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 23)** Samsun İli Çarşamba İlçesinde Samsun Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Çarşamba İlçesinde Çarşamba 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 24)** Trabzon İli Ortahisar İlçesinde Trabzon Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Ortahisar İlçesinde Ortahisar 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 25)** Zonguldak İli Çaycuma İlçesinde Zonguldak Havalimanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Çaycuma İlçesinde Çaycuma 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 26)** Aydın İli Kuşadası İlçesi Kuşadası Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Kuşadası İlçesinde Kuşadası 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 27)** Balıkesir İli Ayvalık İlçesi Ayvalık Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Ayvalık İlçesinde Ayvalık 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 28)** İzmir İli Çeşme İlçesi Çeşme Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Çeşme İlçesinde Çeşme 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 29)** Kocaeli İli Derince İlçesi Derince Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Derince İlçesinde Derince 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 30)** Mersin İli Akdeniz İlçesi Mersin Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Akdeniz İlçesinde Akdeniz 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 31)** Mersin İli Silifke İlçesi Taşucu Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Silifke İlçesinde Silifke 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 32)** Muğla İli Marmaris İlçesi Marmaris Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde ve Yunanistan'dan (Rodos) gelecek oy torbasını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırmakla görevli olmak üzere Marmaris İlçesinde Marmaris 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 33)** Muğla İli Bodrum İlçesi Bodrum Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Bodrum İlçesinde Bodrum 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 34)** Samsun İli İlkadım İlçesi Samsun Limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere İlkadım İlçesinde İlkadım 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu (1 İlçe),
- oluşturulmuştur.

Yukarıda sayılan gümrük kapılarında oy verme işlemlerinin başlayacağı 8 Mayıs 2015 Cuma gününden sonra tahmin edilenden fazla sayıda oy kullanıldığı saptandığı takdirde, Yüksek Seçim Kurulu geçici gümrük kapısı seçim kurulu sayısını arttırabilecektir.

III- Geçici gümrük kapıları seçim kurullarının oluşumu

Geçici gümrük kapıları seçim kurullarının; 298 sayılı Kanun'un 18 ve 19. maddelerine göre ve aşağıda açıklandığı gibi kurulmaları benimsenmiştir.

Gümrük kapılarında oy verme 8 Mayıs 2015 Cuma günü saat 08.00'de başlayacağına göre; oy vermeden önceki hazırlık işleri, sandık kurullarının oluşumundan sonra başkan ve üyelerine tebligat yapılmasının gerekmesi gibi işlemler nazara alınarak geçici gümrük kapısı seçim kurullarının o yerlerdeki il ve ilçe seçim kurullarının oluşumu dışında kalan en kıdemli hâkimin başkanlığında altı üyeden oluşturulması, bunlardan iki asıl üyenin kamu görevlilerinden, diğer dört asıl üyenin ise 298 sayılı Kanun'un 94/E maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak, son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan ve o ilçede teşkilatı bulunan 4 (dört) siyasi partiden bildirilen isimlerle geçici gümrük kapısı seçim kurulunun siyasi partili üyelerinin belirlenmesi ve 15 Nisan 2015 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar kurulması işlemlerinin tamamlanması gerekli görülmüştür.

Ancak İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk Havalimanı gümrük kapısında oy pusulalarının yurt dışına gönderilmesi ile yurt dışından gelen oy torbalarının teslim alınması ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırılması işlerini yürütmekle görevli Bakırköy 4. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu yukarıdaki paragrafta belirtildiği üzere 27 Nisan 2015 Pazartesi günü göreve başlayacak şekilde oluşturulacaktır.

Hopa, Edirne Merkez Kapıkule, Edirne Merkez Kapıkule (Pazarkule), İpsala, Lalapaşa, Aralık, Kırklareli Merkez, Seyhan, Çubuk, Muratpaşa, Tepebaşı, Elazığ Merkez, Oğuzeli, Antakya, Bakırköy, Pendik, Gaziemir, Kocasinan, Selçuklu, Dalaman, Milas, Çarşamba, Ortahisar, Çaycuma, Kuşadası, Ayvalık, Çeşme, Derince, Akdeniz, Silifke, Marmaris, Bodrum ve İlkadım ilçe geçici gümrük kapısı seçim kurulları kendilerine bağlı olarak üçer adet sandık kurulu oluşturur. **Her seçim kurulu lüzum gördüğü takdirde oy verme saatlerinin başlangıç ve bitiş saatlerini (sekiz saatlik dilimler halinde) belirlemeye, sandık kurulu adedini arttırmaya veya azaltmaya yetkilidir.** Yeni kurulan seçim kurullarının görevleri 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak olan 25. Dönem Milletvekili Genel Seçimi sonucunun Yüksek Seçim Kurulunca ilânı üzerine sona erer.

Bunun yanında, Marmaris 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Yunanistan'dan (Rodos), Kırklareli Merkez İlçe 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Bulgaristan'dan (Burgaz), İpsala 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Yunanistan'dan (Gümölcine), Hopa 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Gürcistan'dan (Batumi), Aralık 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Azerbaycan'dan (Nahçıvan) gelecek oy torbalarını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırma görevini de yürüteceklerdir. Yukarıda belirtilen seçim kurulları kendilerine bağlı olarak torbaları ulaştırma komisyonu oluştururlar. **Her bir seçim kurulu lüzum gördüğü takdirde komisyonların çalışma saatlerinin başlangıç ve bitiş saatlerini (sekiz saatlik dilimler halinde) belirlemeye, komisyon adedini arttırmaya veya azaltmaya yetkilidir.**

Ayrıca, İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk Havalimanı gümrük kapısında oy pusulalarının yurt dışına gönderilmesi ile yurt dışından gelen oy torbalarının teslim alınması ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırılması işlerini yürütmekle görevli olmak üzere Bakırköy İlçesinde Bakırköy 4. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu kendine bağlı olarak üçer adet oy torbaları nakil ve ulaştırma komisyonlarını 15 Nisan 2015 Salı günü saat 17.00'ye kadar oluşturma iş ve işlemlerini tamamlar. Kurul, **lüzum gördüğü takdirde komisyonların çalışma saatlerinin başlangıç ve bitiş saatlerini (sekiz saatlik dilimler halinde) belirlemeye, komisyon adedini arttırmaya veya azaltmaya yetkilidir.**

IV- Gümrük kapılarında görev alacak sandık kurullarının oluşumu

Gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemleri nedeniyle bu kapılarda görev yapacak olan sandık kurullarına düşecek görevler, oy vermeyi sağlama ve verilecek oyları ilgili geçici gümrük kapısı seçim kurullarına zarfları açmadan ve sayım ve döküm işlemlerine tâbi tutmadan teslim etmekten ibaret bulunması karşısında; bu kurulların yapısındaki siyasi parti temsilcilerinin katılımı da sağlanarak, kurulların sayısal oluşumu; eleman teminindeki güçlük ve tasarruf ilkeleri de dikkate alınarak 298 sayılı Kanun'un 94/E maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak belirlenmiştir.

Bu açıklamaların ışığında geçici gümrük kapılarında oluşturulacak olan sandık kurullarının;

1- Bir başkan ile dört asıl ve dört yedek üyeden oluşturulması,

2- 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılacak olan 25. Dönem Milletvekili Genel seçiminde gümrük kapılarında görev alacak her bir sandık kurulu başkanının kamu görevlileri arasından, üyelerinin ise; birinin kamu görevlilerinden ya da o çevrede bulunan sandık kurullarında görev verilmesinde sakınca bulunmayan kimselerden, diğer üçünün de 298 sayılı Kanun'un 23. maddesindeki şartları taşıyan siyasi partilerin bildirdiği isimlerden belirlenmesi gerekir. Doldurulamadığı takdirde aynı koşulları taşıyan siyasi partilerin bildireceği isimlerden iki asıl iki yedek üyenin belirlenmesi suretiyle sandık kurulu oluşturulur. Sandık kurulunun kamu görevlisi üyelerinin aynı usullerle birer yedeklerinin de bulunması gerekir.

Yüksek Seçim Kurulunun 31/01/2015 tarih ve 2015/100 sayılı Kararı ile kabul edilen "Seçim Takvimi" uyarınca, sandık kurullarının 15 Nisan 2015 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar kurulması işleminin tamamlanması zorunludur. Sandık kurullarının başkan ve üyelerinin tespit edilerek tebligat yapılması, kurs ve malzeme teslimi için gerekli süreler dikkate alınarak sandık kurullarının oluşturulması çalışmalarına 17 Mart 2015 Salı günü başlanması ve en geç 15 Nisan 2015 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar tamamlanması gerekir. Bu sebeple özel olarak oluşturulacak sandık kurullarının; görev ve yetkilerine ait açıklamanın kararın eki olan 145/I sayılı Genelge'de ayrıntılı bir şekilde gösterilmesi kabul edilmiştir.

V- 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde gümrük kapılarında 8 Mayıs 2015 Cuma günü başlayacak oy verme işleminde, Yüksek Seçim Kurulunca özel surette imal ettirilmiş olan ve "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı bulunan sarı renkli zarflar ile "EVET" veya "TERCİH" mührünün kullanılmasına karar verilmiştir.

S O N U Ç :

Açıklanan sebeplerle;

1- 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde; yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı vatandaşların gümrük kapılarında oy verme işlemlerinin 8 Mayıs 2015 Cuma günü saat 08.00'de başlatılmasına ve 7 Haziran 2015 Pazar günü saat 17.00'ye kadar devam etmesine,

2- Sarp Karayolu, Kapıkule Karayolu, Kapıkule (Pazarkule) Karayolu, İpsala Karayolu, Hamzabeyli Karayolu, Dilucu Karayolu, Dereköy Karayolu, Şakirpaşa Havalimanı, Esenboğa Havalimanı, Antalya Havalimanı, Eskişehir Havalimanı, Elazığ Havalimanı, Gaziantep Havalimanı, Hatay Havalimanı, Atatürk Havalimanı, Sabiha Gökçen Havalimanı, Adnan Menderes Havalimanı, Erkilet Havalimanı, Konya Askeri Havalimanı, Dalaman Havalimanı, Bodrum-Milas Havalimanı, Samsun Havalimanı, Trabzon Havalimanı, Zonguldak Havalimanı, Kuşadası Limanı, Ayvalık Limanı, İzmir Limanı, Çeşme Limanı, Derince Limanı, Mersin Limanı, Taşucu Limanı, Marmaris Limanı, Bodrum Limanı ve Samsun Limanı gümrük kapılarında tatil günleri dâhil 24 saat süre ile oy kullanılabilmesine,

3- Oy verme işlemlerinde görev almak üzere; Hopa İlçesinde bir, Edirne Merkez İlçesinde dört, İpsala İlçesinde bir, Lalapaşa İlçesinde bir, Aralık İlçesinde bir, Kırklareli Merkez İlçede bir, Seyhan İlçesinde bir, Çubuk İlçesinde iki, Muratpaşa İlçesinde iki, Tepebaşı İlçesinde bir, Elazığ Merkez İlçesinde bir, Oğuzeli İlçesinde bir, Hatay Antakya İlçesinde bir, Bakırköy İlçesinde dört, Pendik İlçesinde iki, Gaziemir İlçesinde iki, Kocasinan İlçesinde bir, Selçuklu İlçesinde bir, Dalaman İlçesinde bir, Milas İlçesinde bir, Çarşamba İlçesinde bir, Trabzon Ortahisar İlçesinde bir, Çaycuma İlçesinde bir, Kuşadası İlçesinde bir, Ayvalık İlçesinde bir, Çeşme İlçesinde bir, Derince İlçesinde bir, Akdeniz İlçesinde bir, Silifke İlçesinde bir, Marmaris İlçesinde bir, Bodrum İlçesinde bir ve İlkadım İlçesinde bir geçici gümrük kapısı seçim kurulu oluşturulmasına,

4- Her bir geçici gümrük kapısı seçim kurulunun; kendilerine bağlı olarak üçer adet sandık kurulu oluşturacağına, lüzum gördüğü takdirde sandık kurulu adedini artırmaya veya azaltmaya, oy verme saatlerinin başlangıç ve bitiş saatlerini (sekiz saatlik dilimler halinde) belirlemeye yetkili olduğuna,

5- Geçici gümrük kapısı seçim kurulları ile sandık kurullarının yukarıda gerekçe bölümünün (III) ve (IV). kısımlarında açıklanan esaslara göre oluşturulmasına,

6- 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde gümrük kapılarında 8 Mayıs 2015 Cuma günü başlayacak oy verme işleminde, Yüksek Seçim Kurulunca özel surette imal ettirilmiş olan ve "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı bulunan birleşik oy pusulası ile Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan filigranlı sarı renkli zarflar ve "TERCİH" veya "EVET" mührünün kullanılmasına,

7- Geçici gümrük kapısı seçim kurullarının 15 Nisan 2015 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar kurulması işlemleri tamamlanarak, oluşuma ilişkin imzalı tutanağın ve yemin metninin bir suretinin Kurulumuz Başkanlığına gönderilmesine, sandık kurullarının da yine 15 Nisan 2015 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar kurulması işlemlerinin tamamlanması gerektiğine,

Ancak İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk Havalimanı gümrük kapısında oy pusulalarının yurt dışına gönderilmesi ile yurt dışından gelen oy torbalarının teslim alınması ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırılması işlerini yürütmekle görevli Bakırköy 4. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulunun 27 Nisan 2015 Pazartesi gününde göreve başlayacak şekilde oluşturulacağına,

8- Yukarıda belirtilen esas ve ilkeler de dikkate alınmak suretiyle hazırlanan ekli "25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri ile Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Genelge'nin" 145/I sayılı Genelge olarak kabulüne,

9- Oy kullanılacak gümrük kapılarının ve oy verme zamanının uygun aralıklarla Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) aracılığı ile kamuoyuna duyurulmasına,

10- Karar örneğinin;

a) Adalet Bakanlığına,

b) İçişleri Bakanlığına,

c) Dışişleri Bakanlığına,

d) Gümrük ve Ticaret Bakanlığına,

e) Seçime katılabilme yeterliliğine sahip oldukları tespit ve ilân edilen siyasi parti genel başkanlıklarına

gönderilmesine,

f) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulumuzun www.ysk.gov.tr internet adresinde yayımlanmasına, il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına, kurum içi elektronik posta yoluyla iletilmesine,

g) Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

09/03/2015 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Turan KARAKAYA

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

Üye
Ünal DEMİRCİ

Üye
Ali KAYA

Üye
İbrahim ZENGİN

Üye
İlhan HANAĞASI

Üye
Zeki YİĞİT

Üye
Ahmet TUNCAY

Üye
Haluk KIRCA

**GÜMRÜK KAPILARINDA GÖREV YAPACAK GEÇİCİ GÜMRÜK KAPISI
SEÇİM KURULLARI VE SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ
İLE GÜMRÜK KAPILARINDAKİ OY VERME İŞLEMLERİ**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- Bu Genelge; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ile Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 94/E maddesine göre 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde gümrük kapılarındaki oy verme işlemleriyle geçici gümrük kapısı seçim kurulu ve sandık kurullarının görev ve yetkilerini belirlemek amacı ile hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 2- Bu Genelge'de geçen;

- a) Seçim Kurulu: Geçici gümrük kapısı seçim kurulunu,
- b) Seçmen Kütüğü: Yurt dışı seçmen kütüğünü,
- c) Temsilcilik: Seçim yapılacak yabancı ülkelerdeki yurt dışı temsilciliğimizi (büyükelçilik, başkonsolosluk),
- d) Sandık Kurulu: Gümrük kapısında kurulan sandık kurulunu,
- e) SEÇSİS: Seçim Bilişim Sistemi'ni ifade eder.

Oylamanın başlayacağı gün ve oy verme süresi ile oylamaya katılacak olanlar

MADDE 3- Gümrük kapılarında oy verme **8 Mayıs 2015 Cuma günü** saat 08.00'de başlar, **7 Haziran 2015 Pazar günü** saat 17.00'ye kadar devam eder.

Gümrük kapılarında sadece Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenler oy kullanabilirler.

Kullanılacak oy pusulaları, zarflar ve mühür

MADDE 4- 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde gümrük kapılarında 8 Mayıs 2015 Cuma günü başlayacak oy verme işleminde, Yüksek Seçim Kurulunca özel surette imal ettirilmiş olan ve "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı bulunan beyaz renkteki birleşik oy pusulası ile Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan filigranlı sarı renkteki zarflar ve "TERCİH" veya "EVET" mührü kullanılır.

Gümrük kapılarında görev yapacak kurullar

MADDE 5- Gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemleri Yüksek Seçim Kurulunun 09/03/2015 tarih ve 2015/314 sayılı Kararı ile görevlendirilen kurullarca yürütülecektir.

Geçici gümrük kapısı seçim kurullarının görev ve yetkileri

MADDE 6- Geçici gümrük kapısı seçim kurullarının görev ve yetkileri şunlardır;

- a) Gümrük kapılarında Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen sayı ve esaslara uygun surette, görev yapacak sandık kurullarını oluşturmak,
- b) Oy vermenin düzenle yürütülmesini sağlamak için gereken bütün önlemleri almak ve oy verme işlemlerini denetlemek,
- c) Sandık kurullarının oluşumuna, işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak,
- d) Sandık kurulu başkanlarının, oy verme işlemleri ile ilgili olarak soracağı hususlara cevap vermek, sandık kurulu başkan ve üyelerinin eğitimini sağlamak,

e) Sandık kurulu başkanlarınca getirilen ve içinde oy zarfları ile tutanakların bulunduğu mühürlü torbaları teslim almak ve bunların sayım ve dökümünün yapılacağı güne kadar muhafaza etmek,

f) 7 Haziran 2015 Pazar günü 25. Dönem Milletvekili Genel Seçimi bitiş saatinden itibaren oy torbalarını açarak süratle ve ara vermeksizin sayım ve dökümünü yapmak, buna ilişkin tutanakları düzenlemek ve sonuçları en seri vasıtayla Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ve Yüksek Seçim Kuruluna bildirmek.

Sandık kurulları

MADDE 7-

A- Sandık kurullarının adedi ve numaralandırılması

a) Gümrük kapısındaki oy verme işlemlerinde görev yapacak sandık kurullarının adedi ve bağlı olacakları geçici gümrük kapısı seçim kurulları hakkında Yüksek Seçim Kurulunun 09/03/2015 tarih ve 2015/314 sayılı kararı uygulanacaktır.

b) Her seçim kurulunun görev vereceği sandık kuruluna, seçim kurulunun numarası yanında sandıklara (A) dan başlayarak (B), (C), (D) gibi rumuz verilecektir.

(ÖRNEK: Her geçici gümrük kapısı seçim kurulunun görevlendireceği sandık kuruluna ayrı ayrı A, B, C, D rumuzu verilmesi halinde sandık kurulu vardiyalarının 1, 2, 3, 4 numaraları verilerek (A1, A2, A3, A4) (B1, B2, B3, B4) (C1, C2, C3, C4) (D1, D2, D3, D4) şeklinde oluşturulacaktır.)

B- Sandık kurulları bir başkan ile dört asıl ve dört yedek üyeden oluşturulur.

a) Başkan, gümrük kapıları ile pasaport işlemleri hakkında bilgisi olanlar tercih edilmek suretiyle, kamu görevlileri veya görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki seçmenler arasından seçilir.

b) Üç asıl ve üç yedek üye, son milletvekili genel seçiminde en çok oyu almış o ilçede teşkilatı bulunan siyasi partilerce bildirilecek isimler arasından belirlenir.

c) Diğer bir asıl ve bir yedek üye ise, kamu görevlileri ya da gümrük kapısı civarındaki köy veya mahalle muhtar ve ihtiyar meclisi/heyeti üyeleri veya görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki seçmenler arasından seçilir.

d) Siyasi partilerce isim bildirilmemesi veya bildirilen isimlerin yedeklerinin de çağrılmasına rağmen tüm sandıkların oluşumuna yeterli olmaması halinde eksiklik, görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki okur-yazar seçmenler arasından seçilecek kişilerle tamamlanır.

Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevinin oy verme süresince günün 24 saati kesintisiz devam etmesi esastır. 24 saatlik bu sürede aynı kişilerden oluşan kurulun sürekli görev yapması düşünülemez. Bu süreklilik aşağıdaki yöntem ile sağlanır.

Bir gün 8'er saatlik dilimler halinde üçe bölünür ve sandık kurullarının kendilerine ayrılan zaman dilimi içinde görevlerini yerine getirmeleri sağlanır.

Ancak 7 Haziran 2015 Pazar günü yurt içi oy verme saatleri ikiye bölünmek suretiyle bir sandık kurulu yerine iki sandık kurulu görevlendirilir.

C- Yüksek Seçim Kurulunca birden çok geçici gümrük kapısı seçim kurulları oluşturulduğunda, her bir seçim kuruluna bağlı (A), (B), (C), (D) rumuzlu sandık kurulları hakkında da yukarıda belirtilen ilkeler ayrı ayrı uygulanır.

D- Geçici gümrük kapısı seçim kurulları, gümrük kapılarında bekleyen veya ilgililerle yaptıkları temas sonucu buralara topluca gelmesi muhtemel yurttaşların sayısını dikkate alarak, 09/03/2015 tarih ve 2015/314 sayılı Yüksek Seçim Kurulu Kararında belirtilen yetkisini kullanarak yeni sandık kurulları oluşturabilir (E, F, G rumuzlu kurullar gibi).

Bu şekilde göreve başlayan yeni sandık kurulunun görev süresi, o gümrük kapısında mevcut sandık kurulunun görev süresi ile sınırlı olacaktır.

Seçim kurulları, gümrük kapısında oy verme işlerinin normale döndüğünü tespit etmeleri halinde, yeni oluşturulan sandık kurullarını görevden çekerek yedeğe alabileceklerdir.

E- Seçim kurulu başkanlıkları, oy verme süresince, sandık kurullarının görevlerini yukarıdaki fıkralarda belirtilen ilkeler doğrultusunda, aksamadan yerine getirmelerini sağlayacak her türlü önlemleri almak ve sürekli denetlemekle yükümlüdürler.

Geçici gümrük kapısı seçim kurulları ile sandık kurullarının bulunduğu gümrük kapısı arasındaki ulaşımı sağlamak üzere gerekli sayıda taşıt tahsis olunacaktır.

Sandık kurullarının görev ve yetkileri

MADDE 8- Sandık kurullarının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Sandık alanı içinde seçimin düzenli yapılabilmesi için gereken tedbirleri almak, oy verme işlerini yürütmek ve denetlemek,

b) Sandık alanında, sandığın konulacağı yeri belirlemek ve bulunduğu yeri gösteren işaretler koymak (298/71-2),

c) **Sandıktan çıkan oy zarflarını açmadan saymak**, oy kullanan seçmen sayısı ile birbirine uygunluğunu sağlayarak tutanağa geçirmek,

d) **Örnek: 145/C sayılı "Milletvekili Genel Seçiminde Gümrük Kapıları Sandık Kurullarınca Düzenlenecek Uygunluk Tespit Tutanağı"** düzenlenip imzalanıncaya kadar ileri sürülecek şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, kararları tutanak defterine geçirerek altını imzalamak, bu kararlardan itiraza uğrayanları seçim kuruluna göndermek,

e) Sandık kurulu tutanak defterindeki tutanakları ve gerekli diğer tutanakları düzenlemek ve altını imzalamak,

f) Kullanılmayarak artan matbu evrakı, kullanılmayan zarflar ile oy pusulalarını ayrı ayrı bağlayıp mühürledikten sonra torbaya koymak ve boğum oluşturacak şekilde bağlamak, imzalı **Örnek: 145/B sayılı "Gümrük Kapısı Sandık Seçmen Listesi"**ni, tutanak defterini, kurulca imza edilen zarf sayım tutanağı ile kapalı oy zarflarını torbaya koyarak ağzını bağlamak ve sandık kurulu mührü ile mühürleyerek muhafaza altına alınmak üzere sandık kurulu başkanı ve ad çekme ile seçilecek en az iki üye tarafından seçim kuruluna teslimini sağlamak,

g) Kanunlarla ve Yüksek Seçim Kurulu genelge ve kararları ile verilen diğer görevleri yapmak (298/71-6).

Oy torbaları ulaştırma komisyonunun oluşumu ve görevleri

MADDE 9- Bakırköy 4. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu, Kırklareli Merkez 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu, Marmaris 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu, İpsala 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu, Hopa 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu ve Aralık 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu tarafından 298 sayılı Kanun'un 19. maddesinin ikinci bendinde öngörülen usule göre belirlenecek olan ve kamu görevlisi üyelerden kıdemlisinin başkanlığında iki asıl iki yedek kamu görevlisi üye, Yüksek Seçim Kurulunda temsilci bulundurma hakkına sahip siyasi partilerin (beş siyasi parti) bildirecekleri birer asıl, birer yedek üyeden oluşmak üzere yeteri kadar **Oy Torbaları Ulaştırma Komisyonu** kurulur.

Kırklareli Merkez 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu; Bulgaristan'dan (Burgaz),

Marmaris 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu; Yunanistan'dan (Rodos),

İpsala 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu; Yunanistan'dan (Gümülcine),

Aralık 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Azerbaycan'dan (Nahçıvan),

Hopa 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Gürcistan'dan (Batum)

gelecek oy torbalarını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırma görevini oy verme işlemleri ile birlikte yürüteceklerdir. Yukarıda belirtilen seçim kurulları kendilerine bağlı olarak Oy Torbaları Ulaştırma Komisyonu oluştururlar. Kurullar, komisyon adedini artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Bakırköy 4. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu bünyesinde oluşturulan Oy Torbaları Ulaştırma Komisyonu ise; oy pusulalarının yurt dışına gönderilmesi ile yurt dışından gelen oy pusulalarını teslim alarak Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna ulaştırılmasını sağlamakla görevlidir.

Sandık çevresi

MADDE 10- Sandık çevresi, sandık kurulunun görev yaptığı yer merkez olmak üzere 15 metre yarıçaplı çevredir. Bu yerde, sandık kurulu başkanı koşulları dikkate alarak bir uzaklık belirler ve bunu tutanağa geçirir.

Sandık alanı

MADDE 11- Sandık alanı, sandık kurulu başkanı tarafından şartlar dikkate alınarak belirlenen ve tutanağa geçirilen alandır (298/81-1).

Sandık çevresinde alınacak tedbirler

MADDE 12- Sandığın konulduğu yerde, seçmenin oyunu tam bir serbestlikle ve gizli şekilde kullanmasına veya sandık kurulunun görevini yapmasına engel olmaya kalkışanları, oy verme işinin düzenli gitmesini aksatanları, sandık başı işlemlerinin düzenini bozmaya yeltenenleri başkan uyarır. Bu uyarıyı dinlemeyenleri sandığın bulunduğu yerden uzaklaştırır. Bu kimse sandık kurulu üyesi ise, ancak kurul kararı ile uzaklaştırılabilir.

Bu işlerde güvenlik görevlileri, başkanın emrine göre hareket etmek zorundadır.

Sandığın konulduğu yerde ancak sandık kurulu başkanının gerektiğinde çağıracağı güvenlik görevlileri bulunur. Alınacak güvenlik önlemleri, oy verme işlemlerinin izlenmesini engelleyecek nitelikte olamaz.

Sandık kurulu başkanı, oy vereceklerin sandığın bulunduğu yere serbestçe girmesini güçleştiren engellerin kaldırılması için gerekli önlemleri alır.

Oy verme araçları ve teslimi

MADDE 13-

A) Bu Genelge'nin 7. maddesinde açıklandığı üzere oy verme süresince kesintisiz ve sıra ile dönüşümlü olarak görev yapacak sandık kurulları;

8 Mayıs 2015 Cuma günü saat 08.00'de göreve başlayacak sandık kurulunun başkanı, belirtilen günden en az 48 saat önce seçim kurulu başkanından aşağıda yazılı oy verme araçlarını tutanakla teslim alarak zamanında görevli olduğu gümrük kapısındaki oy verme yerinde bulundurur. Bu malzemeler:

a) En az 2 (iki) adet oy verme kabini ile 1 (bir) adet oy sandığı,

b) En az 1 (bir) adet bilgisayar,

c) Görevli olduğu sandık için ağzı mühürlü bir kese içine konulmuş numaralı bir sandık kurulu mührü (mühür numarası tutanakla belirtilir) ve en az 2 (iki) adet "TERCİH" veya "EVET" yazılı mühür,

d) Her birinin üzeri ilçe seçim kurulu mührü ile mühürlenmiş ve birleşik oy pusulalarının konulmasına mahsus yeteri kadar oy zarfı paketi (zarf sayısı tutanakta belirtilir),

e) Birleşik oy pusulası paketi (paket sayısı tutanakta belirtilir),

f) Kapalı oy verme yerine asılacak **Örnek: 19 sayılı "Açıklama Levhası"**nı,

g) Kapalı oy verme yerine asılacak **Örnek: 20 sayılı "Uyarı Levhası"**nı,

h) Oy kullananların yazılacağı **Örnek: 145/B sayılı "Gümrük Kapısı Sandık Seçmen Listesi"**,

i) Oy sandıklarının önüne ve üstüne yapıştırılacak etiket ile sandık numarasını gösterir etiketi,

j) İstampa, istampa mürekkebi, mühür mumu ve sicim ile sayfaları seçim kurulu başkanlığınca mühürlenmiş ve onaylanmış tutanak defteri, zarf sayım tutanağı, tutanak kâğıtları, tükenmez kalem, bağlama kartonu, boş torba ve zarfı,

k) 3 (üç) adet **"Milletvekili Genel Seçiminde Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri ile Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin 145/I sayılı Genelge"** (Genelgelerden bir adedi başkana, bir adedi kursa katılan kamu görevlisi üyeye verilir; bir adedi de yedek olarak torbada bulundurulur.),

l) Oy pusulasındaki siyasi parti sayısından beş fazla sayıda **Örnek: 145/F-1 sayılı "Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sayım Döküm Cetveli"**dir.

B) Gümrük kapısında oy verme yerinde devamlı bulunması zorunlu olan; oy sandığı, sandık mührü, “TERCİH” veya “EVET” mührü, kullanılmayan birleşik oy pusulaları, oy zarfları, basılı cetvel ve tutanaklar, tutanak defterleri ve diğer oy verme araçları bir öncekinden görevi devir alıp sürdürecektir olan sandık kurullarınca birbirlerine devir ve teslim edilecektir.

Sandığın konulacağı yerin tespiti

MADDE 14- Sandığın konulacağı yeri, oy verme işinin düzenle yürütülmesini sağlayacak biçimde, sandık kurulu tespit eder. Sandığın konulacağı yerin tespitinde, oy vereceklerin oylarını kolaylıkla, serbestçe ve gizli şekilde verebilmeleri göz önünde tutulur.

Gümrük kapılarında oy vermenin özelliği ve bu özelliğin oluşturduğu koşullar dikkate alınır.

Gümrük kapılarında oy verme işleminin başladığı 8 Mayıs 2015 Cuma gününden oy vermenin sona erdiği 7 Haziran 2015 Pazar günü saat 17.00’ye kadar yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenler, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen gümrük kapılarında yukarıda belirtilen tarihler arasında **yurda giriş ya da çıkış yapıp yapmadığı aranmaksızın herhangi bir günde oy verebileceklerinden**, oylarını kolaylıkla kullanabilmeleri bakımından; **gümrük alanı dışında ve bu işlemlerin yapıldığı alana yakın herkesin kolayca görebileceği** uygun bir yere **sandık** konulur.

Birden fazla gümrük kapısının bulunduğu yerlerde (İstanbul, İzmir vb.) seçim kurulunca, sandığın kurulu olduğu gümrük kapısını gösterir açıklamalı işaret ve yazı konulur.

Seçim kurulu başkanları, bizzat hazır bulunmak suretiyle sandığın konulacağı yerin yukarıdaki ilkelere uygun biçimde tespitinde, sandık kurullarına nezaret edip yardımcı olurlar.

Ayrıca seçim kurulunca sandığın konulduğu yere yeterli sayıda elektrik ve internet hattının çekilmesi için gerekli önlemler alınır.

Sandığın konulduğu yer, oy verme süresince, çok önemli bir sebep olmadıkça değiştirilemez. Değişmesi gerektiği takdirde bu durum tutanağa bağlanır.

Kapalı oy verme yeri ve nitelikleri

MADDE 15- Sandık kurulları, oy serbestliğini ve gizliliğini sağlayacak şekilde, kapalı oy verme yeri hazırlarlar (oy verme kabini).

Gümrük kapılarındaki yer teminindeki sıkıntılar nedeniyle 298 sayılı Kanun'un 68. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince gümrük kapılarında da Yüksek Seçim Kurulu tarafından yurt dışı için hazırlanan oy verme kabinleri kullanılır.

Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanıp gönderilen ve oy verme serbestliğine ve gizliliğine dair hükümleri kapsayan (Örnek: 19) sayılı levha kapalı oy verme yerine asılır.

Ayrıca **cep telefonu, fotoğraf veya film makinesi gibi görüntü kaydedici veya haberleşme sağlayıcı cihazlarla oy verme yerine girilmesinin yasak olduğunu ve cezasının bulunduğunu**, bu tür cihazların oy verme işlemi bittikten sonra iade edilmek üzere sandık kuruluna bırakılması gerektiğini belirten levhalar (Örnek: 20) asılır (298/92).

Sandık başı işleri

MADDE 16- Sandık kurulu başkan ve üyeleri oy verme günü göreve başlamadan önce, ilk iş olarak sandık başında, hazır bulunanlar önünde birer birer aşağıdaki şekilde andiçerler;

“Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve doğru olarak belirmesi için görevimi kanuna göre dosdoğru yapacağıma, namusum, vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and içirim.”

Sandık kurulu başkanı, oy verme işlemine başlamadan önce, sandığın boş olduğunu sandık kurulu üyeleri ile hazır bulunanlar önünde tespit ederek sandığı kapatır, mühür bozulmadan kapağı açılmayacak şekilde sandık kurulu mührü ile mühürler.

Sandık kurulu, andiçme, sandığı yerleştirme, kapalı oy verme yerini düzenleme işlerini bitirdikten sonra, hazır bulunanlar önünde birleşik oy pusulaları paketini açarak **oy pusulalarını sayar, her birinin arka tarafına sandık kurulu mührünü basar**, arkasında sandık kurulu mührü bulunan oy pusulasının sayısını tespit eder. Aynı şekilde, seçim kurulu başkanından teslim alınan ve seçim kurulu başkanlığı mührünü taşıyan **oy zarfları paketini açar, zarfları sayar, her birinin üzerine sandık kurulu mührünü basar**. Böylece üzerinde biri seçim kurulunun, diğeri sandık kurulunun mühürleri bulunan çift mühürlü oy zarflarının sayısını tespit eder.

Sandık kurulu, bu madde gereğince yaptığı işlemleri tutanak defterine geçirir ve imzalar.

Gümrük kapılarında oy verme işinin özelliği gereği, andiçerek göreve başlayan sandık kurullarının, oy verme süresindeki görevlerinde yeniden andiçmelerine gerek yoktur. Ancak, değişiklik halinde kurula yeni katılan üye yukarıda belirtilen ilke uyarınca andiçerek görevine başlar.

Başkan veya üyelere bir kısmının göreve gelmemesi (Çoğunluğun sağlanması)

MADDE 17- Sandık kurulu üyeleri göreve gelmez ya da sandık başında, oy verme başlamadan önce veya oy verme sırasında, sandık kuruluna dâhil siyasi parti üyelerinden biri veya birkaçı görevini yapmazsa, ceza hükümleri saklı kalmak üzere, yerine siyasi parti yedek üyelerinden biri getirilir. Bu dahi mümkün olmaz ve kurul üyeleri sayısı ikiden aşağı düşerse bu konu tutanağa geçirilir ve eksiklikler, o sandık alanında bulunan ve seçme yeterliğine sahip, okur-yazar olanlar arasından başkanın seçeceği kimselerle tamamlanır (298/73).

Göreve gelmeyen veya bırakıp giden başkan yahut üyenin yerine görevlendirilen kişi, önceki başkan veya üye daha sonra gelse dahi görevini sürdürür.

Sandık kurulu başkanının görevi başına gelmemesi veya bırakıp gitmesi halinde, yerine kurulun siyasi partili olmayan ve kurs gören üyesi, bu da yoksa üyelere en yaşlısı başkanlık eder. Yaş konusunda uyuşmazlık çıkarsa nüfus cüzdanındaki bilgi esas alınır. Doğum tarihlerinin de aynı olması durumunda ad çekilir.

Sandık kurulu başkanı ve iki üyenin hazır bulunması halinde eksik üyelere tamamlanması yoluna gidilmez.

Oy verme yeri ve zamanı

MADDE 18- Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenler, gümrük kapılarında oy verme işleminin başladığı 8 Mayıs 2015 Cuma gününden oy vermenin sona erdiği 7 Haziran 2015 Pazar gününe kadar olan süre içinde herhangi bir günde ve tercih ettiği gümrük kapısında, Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilân edilen gümrük kapılarında o çevre için belirtilen sürenin sonuna kadar oy verebileceklerdir.

Oy verme yeterliğinin tespiti

MADDE 19- Yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı her seçmen oy verme hakkına sahiptir.

Kasıtlı suçtan dolayı hakkındaki mahkûmiyet hükmü kesinleşmiş olmakla birlikte, henüz ceza infaz kurumuna alınmayan, koşullu salıverilen ya da denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanmak suretiyle salıverilen ancak hak ederek salıverilme süresi dolmayan hükümlüler ile uzun süreli cezasının ertelenmesi nedeniyle ceza infaz kurumunda bulunmayan hükümlüler yurt dışı seçmen kütüğünde kayıtlı olmaları şartıyla oy kullanabilirler.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 408. maddesinde belirtilen ve ayırt etme gücü olan ilgilinin yaşlılığı, engelliliği, deneyimsizliği veya ağır hastalığı sebebiyle işlerini gerektiği gibi yönetememesi sebeplerine bağlı olarak kendi istekleri üzerine verilen kısıtlama kararı kesinleşen kısıtlılar, kararı veren mahkemeden alacakları onaylı karar örneğini ibraz etmek şartıyla oylarını kullanabilirler.

Bunun yanında, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 407. maddesinde belirtilen; "Bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûm olan her ergin kısıtlanır." hükmü uyarınca kısıtlanan hükümlünün kısıtlılık hali 4721 sayılı Kanun'un 471. maddesindeki, "Özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkûmiyet sebebiyle kısıtlı bulunan kişi üzerindeki vesayet, hapis halinin sona ermesiyle kendiliğinden ortadan kalkar." hükmü gereğince hapis hali sona ermekle kısıtlılık hali de sona eren seçmenler, salıverildiklerine ilişkin Cumhuriyet başsavcılığından alacakları belgeyi ibraz etmek suretiyle oylarını kullanabilirler.

Buna karşın oy verme gününe kadar, haklarında seçme yeterliğini kaybettiğine dair yetkili mercilerden resmî belge gelmiş bulunan seçmenlere oy kullanılmaz.

Oy vermeden önceki işler

MADDE 20- Sandık kurulu başkanı, kurul üyeleri arasında iş bölümü yaparak oy verme işlemini izlemek üzere iki üyeyi görevlendirir. Bu üyeler, oy vermek üzere gelen seçmenin kimliğini ve yurt dışı seçmen kütüğünde kayıtlı olup olmadığının kontrol edilmesini, seçmenin oy verme işlemini takip ederek karışıklığa meydan verilmemesini, önlerinde bulunan oy pusulaları ve oy zarflarının kaybolmamasını ve seçmenin oyunu sandığa atmasını sağlarlar.

Diğer bir üyeyi, oyunu veren seçmenin sandık seçmen listesine bilgilerinin yazılması ve isminin karşısına imza atmasını sağlamakla görevlendirir.

Ayrıca bir üyeyi de, oy vermek üzere gelen seçmene seçim kurulu mührünü ve sandık kurulu mührünü taşıyan oy zarfı, arkası sandık kurulu mührü ile mühürlenmiş birleşik oy pusulası ve "TERCİH" veya "EVET" mührünü vermek ve seçmeni kabine yönlendirmekle görevlendirir.

Oy verme

MADDE 21- Seçmen oy vermek için geldiğinde sandık kurulu başkanı;

a) Seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus cüzdanından veya pasaportundan kimliğini tespit eder [Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşıması koşuluyla; nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden birini başkana verir. Bu belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. Seçmenin nüfus cüzdanında veya pasaportunda Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yer almıyorsa numaranın yer aldığı ek bir kimlik belgesinin veya temsilcilikçe verilmiş seçmeni tanıtacak nitelikte Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan nüfus kayıt örneğinin ibrazı gereklidir. Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir (298/87, 91)].

b) Geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanınca temin edilen bilgisayar ile **SEÇSİS'te SEC_005_B "Yurt Dışı Seçmen Sorgulama ve Oy Kullandı Bilgi Girişi"** ekranı üzerinden kişinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası girilerek yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı olup olmadığını, kayıtlı ise oy kullanıp kullanmadığını sorgular.

c) Yurt dışı seçmen kütüğünde kaydı bulunmayan veya "Oy Kullandı" bilgisi işaretli bulunan seçmenlere oy kullandırmaz.

d) Seçmen, yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı olup ve "Oy Kullandı" bilgisi işaretli değilse Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adı, soyadı, baba adı, doğum tarihine ilişkin bilgiler **Örnek: 145/B** sayılı "**Gümrük Kapısı Sandık Seçmen Listesi**"ne yazdırır.

Ayrıca;

1) Kanuna uygun biçimde hazırlanmış geçici gümrük kapısı seçim kurulu ve sandık kurulu mührünü taşıyan oy zarfını,

2) Hiçbir tarafında herhangi bir işaret bulunmayan arkası sandık kurulu mührü ile mühürlenmiş birleşik oy pusulasını, kurul üyelerine, müşahitlere ve seçmene gösterdikten sonra "TERCİH" veya "EVET" mührü ile birlikte seçmene vererek kendisine bu mührü birleşik oy pusulasında tercih ettiği siyasi parti için ayrılan bölümden dışarı taşırmamak suretiyle basmasını ve birleşik oy pusulasını katlayıp sarı renkli zarfa koyarak ağzını yapıştırmasını,

3) Zarf içine birleşik oy pusulasından başka hiçbir şey koymamasını,

4) Birleşik oy pusulasının herhangi bir yerine başkaca bir işaret koyması halinde oyunun geçersiz olacağını,

5) Birleşik oy pusulası verildikten sonra hata veya başka bir neden ileri sürülerek yeni bir birleşik oy pusulası verilemeyeceğini,

6) Cep telefonu, fotoğraf veya film makinesi gibi görüntü kaydedici veya haberleşme sağlayıcı cihazlarla kapalı oy verme yerine girmesinin yasak olduğunu ve cezasının bulunduğunu,

7) Bu tür cihazlar varsa oy verme işlemi bittikten sonra iade edilmek üzere bırakması gerektiğini

hatırlatır ve kapalı oy verme yerine girmesini söyler. Oyunu zarfa koyarak ve zarfı kapatarak oy sandığına atmak suretiyle oyunu kullanan seçmene çizelgede isminin bulunduğu yeri imzalatırdıktan sonra oy verme işleminin tamamlanmasını sağlar (298/92, 94/E).

Seçmen, imza atmasını bilmiyor veya herhangi bir engeli nedeniyle imza atacak durumda bulunmuyorsa, sol elinin başparmağını basar. Sol elinin başparmağı olmayanların hangi parmağını bastığı listenin imza bölümüne ayrıca yazılır. Hiç parmağı olmayan seçmenin durumu adının karşısına yazılıp başkan tarafından imzalanır (298/93).

Engellilerin oy kullanması

MADDE 22- Görme engelliler, felçliler, elleri eksik olanlar veya bu gibi bedeni engelleri açıkça belli olanlar o seçim çevresi seçmeni olan ve o sırada sandık alanında bulunan akrabalarından birinin, akrabası yoksa diğer herhangi bir seçmenin yardımı ile oylarını kullanabilirler. Bir seçmen birden fazla engelliye yardım edemez (298/93-2).

Sandık kurulu başkan veya üyeleri, engelli seçmenlere yardım etmek amacıyla oy verme kabineye giremez, oy kullanma sırasında yardım edemez.

Okuma - yazma bilmeyen seçmenlerin oy kullanmaları

MADDE 23- Okuma - yazma bilmeyen seçmenlere, oylarını kullanmaları konusunda başkaları tarafından sandık çevresinde yardım edilemez. Okuma - yazma bilmeyen seçmen, sorduğu ve istediği takdirde sandık kurulu başkanı, sadece birleşik oy pusulası üzerinde bulunan siyasi parti işaretlerinden hangisinin hangi partiye ait olduğunu ve tercih ettiği siyasi partiden diğer bölüme taşırmamak suretiyle "TERCİH" veya "EVET" mührünü basması ve birleşik oy pusulasını katlayıp sarı renkli zarfa koyarak ağzını yapıştırması gerektiğini anlatır.

Sandık kurulu başkan veya üyeleri, okuma - yazma bilmeyen seçmenlere oy verme sırasında yardım etmek amacıyla kapalı oy verme yerine giremez.

Oy kullanmada öncelik

MADDE 24- Gebeler, hastalar ve engelliler sıra bekletilmeden oylarını verirler.

Engellilere yardım edenler ile güvenlik görevlileri ve yaşlıların da öncelikle oy kullanmalarına izin verilebilir (298/90).

Kapalı oy verme yerine girme yasağı

MADDE 25- Sandık kurulu başkan veya üyeleri, oy verme sırasında seçmenlere yardım etmek amacıyla kapalı oy verme yerine giremez.

Sandık kurulu başkan ve üyelerinin oy kullanması

MADDE 26- Sandık kurulu başkan ve üyelerinin kayıtlı oldukları sandıkta oy kullanabilmeleri, 7 Haziran 2015 Pazar günü yurt içi oy verme saatleri ikiye bölünmek suretiyle bir sandık kurulu yerine iki sandık kurulu görevlendirilerek sağlanır. Bu şekilde görev yapanlara tam gündelik ödenir.

Gümrük kapılarında sayım ve devir işlemleri

MADDE 27- Gümrük kapılarında 8 Mayıs 2015 Cuma günü saat 08.00'de başlamak üzere sekiz (8) saatte bir, görev sırası gelen ekibe devretmesi gereken oy sandıklarında görevli sandık kurullarınca bu Genelge'nin 15 ilâ 30. maddelerinde yer alan hükümler uygulanmakla birlikte aşağıda yazılı esaslar da dikkate alınır.

a) Kurulun görevli olduğu sürenin bitimi kurul başkanınca ilân edilir edilmez kurulun oy kullandırmaya ilişkin görevi sona ermiş olduğundan, bu kurulun **Örnek: 145/B** sayılı sandık seçmen listesine kaydedilen son seçmen oyunu kullandıktan sonra bu Genelge'nin 27 ve 28. maddelerinde belirtilen usuller çerçevesinde sandık açılır ve zarfların sayımı ile torbalama işlemi yapılır. Geçici gümrük kapısı seçim kuruluna teslim edilecek oy zarflarını ve tutanak örneklerini içeren torbaların üzerine sandık kurulu numarası da yazılır.

Sıradaki seçmenler oylarını görevi devralan sandık kurulu önünde kullanırlar.

b) Görevi devralan sandık kurulu, görev süresi biten sandık kurulunun sandığın açılması, oy zarflarının sayılması ve tutanakların düzenlenmesi işlemlerinin sonucunu beklemeden daha önce oy verme yerinde hazır bulundurulacak olan oy sandığı ile hazırlığını tamamlar ve oy kullandırma işlemine başlar.

c) Süresi sonunda görevi yeni sandık kuruluna devredecek sandık kurulu, kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarfları tutanağa geçirdikten sonra geçici gümrük kapısı seçim kurulunca belirtilecek diğer araç ve gereçlerle birlikte görevi devralacak sandık kuruluna tutanakla teslim eder. Bu teslim sırasında kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve oy zarflarının adetleri tespit edilir; devralınan bu oy pusulaları ve zarflar bitmeden yeni paketler açılmaz.

Oy vermenin bitimi

MADDE 28- Sandık kurulu başkanı, 7 Haziran 2015 Pazar günü saat 17.00'de oy vermenin bittiğini yüksek sesle ilân eder. Ancak sırada oy vermeyi bekleyenler varsa sandık kurulu başkanı bunların sayılarını tespit eder ve kimliklerini alır. Oy verme işlemi bu seçmenler oylarını kullanıncaya kadar devam eder. Oy verme işleminin bittiğine dair ilândan sonra sandığın açılmasına ve oy zarflarının sayımına geçileceğinden sandık kurulu başkanı, gerekli düzenlemeleri yapar ve güvenlik önlemlerinin alınmasını sağlar.

Sandığın açılmasından önceki işlemler

MADDE 29- Sandığın açılması ve sonraki sayım işlemleri sayım masasında yapılır. Oy verme yerinde bulunanlar başkanın aldığı tedbirlere uymak koşulu ile sayımı izleyebilirler.

Sandık açılmadan önce sandıkta oy verenlerin sayısı **Örnek: 145/B** sayılı sandık seçmen listesinden tespit edilir ve toplamı tutanağa geçirilir.

Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ile zarflar sayılır, oy verenlerin sayısına eklenerek kurula teslim edilmiş bulunan birleşik oy pusulası ve zarflar toplamına uygunluğu denetlenir. Kullanılmayan oy pusulaları ve zarflar ayrı ayrı paket haline getirilerek üzerlerine sayıları yazılır ve mühürlenir. Kullanılmayan oy pusulası ve zarf sayısı tutanağa geçirilir.

Sandığın açılması, zarfların sayımı

MADDE 30- Yukarıdaki maddede yazılı işlemler tamamlandıktan sonra, oy sandığı oy verme yerinde bulunanların önünde açılarak çıkan zarflar sayılır ve durum tutanağa geçirilir.

Oy sayım yetkisi geçici gümrük kapısı seçim kuruluna ait olduğundan kesinlikle zarflar açılmaz ve oy sayımı yapılmaz.

Oy sandığından çıkan zarf sayısı yukarıdaki maddeye göre saptanan oy verenlerin sayısı ile karşılaştırılır. Bu zarfların sayısı oy veren seçmen sayısına eşit ise bu uygunluk tespit edilerek **Örnek: 145/C** sayılı "**Uygunluk Tespit Tutanağı**"na geçirilir. Oy kullananların miktarı oy zarflarının sayısına eşit olmadığı takdirde bu husus varsa nedeni de açıklanarak düzenlenecek tutanağa yazılır.

Sandık kurulunca düzenlenen bu tutanağın aslı ile oy kullanan sandık seçmen listesinin aslı sandıktan çıkan zarflarla birlikte kurula ait torbaya konulur ve ağzı kapatılıp mühürlenir. Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarflar diğer araç ve gereçlerle birlikte geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanına teslim edilmek üzere ayrıca paketlenir.

Oy zarfları ve tutanaklarını içeren ağzı mühürlü torba üzerine, tarih ve sandık numarası yazıldıktan sonra **ad çekme ile seçilecek en az iki kurul üyesi ile birlikte** sandık kurulu başkanı tarafından en kısa sürede geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanlığına tutanakla teslim edilir. Teslim sırasında torba ile birlikte tutanak ve **Örnek: 145/B** sayılı sandık seçmen listesinin ikinci nüshaları da verilir.

Torbaların korunması, tutanakların saklanması

MADDE 31- Gümrük kapılarının bağlı olduğu geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanları, sandık kurulu başkanlarının getirecekleri torbaları teslim almak üzere günün her saatinde bir yetkili bulundurmakla yükümlüdürler.

Bu torbalar, geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanının izni olmadan girilip çıkılamayan, devamlı kilit altında tutulan güvenli bir yerde koruma altında bulundurulur. Bu yerlerin daimi güvenliğinin sağlanması bakımından mülki idare amir ve güvenlik makamları ile işbirliği yapılarak gerekli önlemler alınır.

Torbalarla birlikte teslim alınan **Örnek: 145/B** sayılı sandık seçmen listesi ve tutanak örnekleri geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanı tarafından ayrı bir dosyaya konularak sorumluluğu altında bulunan kilitli bir yerde muhafaza edilir.

Oyların sayım ve dökümüne ilişkin genel esaslar

MADDE 32- Gümrük kapılarında oy vermenin başlangıç tarihinden beri kullanılan ve geçici gümrük kapısı seçim kurullarında özel torbalarda saklanan oyların sayım ve dökümü, oy vermenin bittiği 7 Haziran 2015 Pazar günü seçimin bitiş saatinden itibaren ilgili geçici gümrük kapısı seçim kurulunca yapılır.

İlk önce gümrük kapılarındaki oy sandıklarından gelen ve içinde kullanılmış oy zarfıyla tutanaklar bulunan mühürlü torbalar, birden çok sandık varsa sandık sırasına göre ayrıma tabi tutulur. Daha sonra her sandığa ait torbalar tarih sırasına ve bu tarih sırası dikkate alınarak kendi aralarında A, B, C ve D harfleriyle tanımlanan sandık kurulu sıra numaralarına göre dizilir.

Geçici gümrük kapısı seçim kurulu, gümrük kapılarında kullanılan oyların sayım ve dökümünde sandık kurulu gibi çalışacağından kurul başkanı;

- a) Sayım ve döküm cetvellerini işlemek,
  - b) Oy zarflarını torbadan çıkarıp kendisine vermek,
  - c) Dökümü yapılmış oy pusulalarını torbaya geri atmak
- işlemleri için kurul üyeleri arasında iş bölümü yapar.

Zarfların açılması ve oyların dökümü için önceden hazırlanan masaya görevlilerden başka kimse yaklaştırılmaz. Sayım ve dökümü izlemek isteyenler, başkanın bu konuda alacağı güvenlik önlemlerine ve izleme düzenine uymak zorundadırlar.

Geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanı, sayım ve döküm işine başlamadan önce cetvellerin boş ve yazısız olduğunu orada bulunanlara gösterir. Gümrük kapılarında konulan her sandıktan “oy verme süresince” toplanan torbalardan çıkan oyların sayım ve dökümü yapıldıktan sonra oylarla tutanakların saklanması için yeteri kadar torba hazırlanır.

Torbaların açılması, zarfların sayımı ve geçerli olmayan zarflar

MADDE 33- Seçim kurulu başkanı, bu Genelge'nin 32. maddesi uyarınca sıraya konulmuş bulunan torbaları birden fazla sandık varsa birinci sandıktan, en eski tarihlisinden ve varsa “A” işaretli olanından başlayarak teker teker açar. Mührü çözülerek açılan torba masanın üzerine boşaltıldıktan sonra, tutanak ile sandık seçmen listesi incelenerek bir kenara konulur ve zarflar sayılır. Bütün zarflar sayıldıktan sonra zarflar geçerli olup olmaması yönünden aşağıdaki şekilde kontrol edilir.

- 1) Sandık kurulunca verilen biçim ve renkte olmayan,
  - 2) "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı olmayan kâğıttan imal edilmiş olan,
  - 3) Yüksek Seçim Kurulu amblemi olmayan,
  - 4) Üzerinde geçici gümrük kapısı seçim kurulu ve sandık kurulu mührü bulunmayan,
  - 5) Tamamı yırtılmış olan,
  - 6) Üzerinde geçici gümrük kapısı seçim kurulu ve sandık kurulu mührü dışında herhangi bir mühür, imza, yazı, parmak izi veya herhangi bir işaret bulunan
- zarflar geçersiz sayılır.

Ancak zarfın üzerinde, herhangi bir şekilde leke veya çizik olsa bile, bunun özel işaret koymak amacıyla yapıldığının kesin olarak anlaşılamaması halinde, bu zarflar geçerli sayılır.

İtiraza uğrayan zarflar ile itiraza uğramadan geçersiz sayılan zarflar, seçim kurulu başkanı tarafından bir kenara ayrılır. Geçici gümrük kapısı seçim kurulu, bütün zarfları kontrol ettikten sonra, itiraza uğrayan zarfları inceleyerek, geçerli veya geçersiz sayılması yönünde kararını verir. Bundan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz oy zarflarının toplam sayısı **Örnek: 145/K sayılı “Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sandık Sonuç Tutanağı”nın** ilgili yerine işlenir.

Geçersiz zarflar paketlenir ve paketin üzeri mühürlenerek zarf sayısı yazılır. Bu zarflar saklanır ve kesinlikle açılmaz.

Bu işlemler yapıldıktan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz zarfların toplam sayısı ile oy kullanan seçmen sayısı karşılaştırılır.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısına eşit veya eksik ise başkaca bir işlem yapılmaz.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısından fazla ise eşitliği sağlamak için önce geçersiz zarf sayısı düşülür. Geçersiz zarf sayısının düşülmesi halinde de eşitlik sağlanamıyorsa, geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkanı geçerli zarflar arasından, eşitliği sağlayacak sayıda zarfı gelişigüzel çeker ve bu zarflar

açılmadan derhal yakılarak imha edilir. İmha edilen zarf sayısı **Örnek: 145/K** sayılı “**Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sandık Sonuç Tutanağı**”na yazılır.

Geçerli ve geçersiz oylar

MADDE 34-

A) Aşağıda yazılı birleşik oy pusulaları geçerli değildir:

- 1) Sandık kurulunca verilen ve o seçim için düzenlenmiş biçim ve renkte olmayan,
- 2) "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı bulunmayan,
- 3) Arkasında sandık kurulu mührü bulunmayan,
- 4) Hiçbir yerine "TERCİH" veya "EVET" mührü basılmamış olan,
- 5) Siyasi partilere ayrılan alanlardan birden fazlasına "TERCİH" veya "EVET" mührü basılmış olan,
- 6) Birden fazla siyasi partiye ayrılan alana taşmış "TERCİH" veya "EVET" mührü bulunan,
- 7) Bütünlüğü bozulacak şekilde yırtılmış veya koparılmış olan,
- 8) Üzerine "TERCİH" veya "EVET" mührü dışında veya "TERCİH" veya "EVET" mührü yerine herhangi bir özel işaret, herhangi bir isim, imza kaşesi, mühür veya parmak izi basılmış olan,
- 9) Üzerinde yer alan siyasi partilere ait bölümleri belirgin bir şekilde ve özel olarak karalanmış, çizilmiş veya işaretlenmiş olan,
- 10) Üzerinde yer alan matbu yazıların dışında yazılar veya harfler veya sayılar yazılmış veya şekiller çizilmiş olan,

B) Aşağıdaki haller oy pusulalarını geçersiz kılmaz:

- 1) Zarfların açılması veya oyların okunması sırasında yırtılması,
- 2) Bütünlüğü bozulmaksızın bir kısmının kazaen yırtılması,
- 3) Herhangi bir şekilde lekelenmiş olup da bunun özel olarak işaret koymak amacıyla yapıldığının anlaşılabilmesi,
- 4) Birleşik oy pusulasının katlanarak zarfa konulması sebebiyle "TERCİH" veya "EVET" mührü ile oy pusulasının arkasına basılan sandık kurulu mühür izinin oy pusulasının diğer kısımlarına geçmesi,
- 5) Bir siyasi parti alanına basılan "TERCİH" veya "EVET" mührünün sadece iki siyasi partinin alanını ayıran çift çizgili bölgeye taşmış olması,
- 6) Başka bir siyasi partinin alanına taşmamak kaydıyla, bir siyasi partinin alanına birden çok "TERCİH" veya "EVET" mührü basılması (298/101),
- 7) Siyasi partinin oy pusulasındaki ambleminin üzerine "TERCİH" veya "EVET" mührü basılması.

Zarfların açılması, oyların sayım ve dökümü ile sandık sonuç tutanaklarının düzenlenmesi

MADDE 35- Sayım ve döküm cetvellerinde, ilk önce birleşik oy pusulasındaki sıraya göre siyasi partilerin adları soldan sağa doğru sütunların yukarıdaki hanelere yazılır.

Seçim kurulu başkanı tarafından görevlendirilen üye, oy zarfını torbadan teker teker alarak başkana verir. Başkan zarfı açarak içinden çıkan oy pusulasının ön yüzünü herkesin görebileceği ve işitebileceği şekilde okur.

Birleşik oy pusulası üzerinde hangi siyasi partiye ait yere "TERCİH" veya "EVET" mührü basılmış ise o siyasi partinin adı okunur.

Siyasi partilerin aldığı ve herhangi bir itiraza uğramadan geçerli sayılan her oy, okunmasını müteakiben, görevli iki üye tarafından, aynı anda o siyasi partiye ayrılmış bulunan sütundaki rakamlar birden başlamak üzere, sırasına göre çizilmek suretiyle ayrı ayrı **Örnek: 145/F-1** sayılı “**Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sayım-Döküm Cetveli**”ne işlenir. Bu işlemin usulüne uygun yapılarak yapılmadığı, seçim kurulu başkanı tarafından sürekli denetlenir.

Okunan geçerli oy pusulaları ve zarfları, görevli üye tarafından, masa üzerinde düzenli biçimde yerleştirilir ve muhafaza edilir.

Geçersiz sayılan veya geçerli olmasına rağmen hesaba katılmaması gereken oy pusulaları ile geçerli olup olmadığı veya hesaba katılıp katılmaması yönünde tereddüt edilen veya itiraza uğrayan oy pusulaları, sayım ve döküm cetveline işlenmeksizin ayrılır ve seçim kurulu başkanı tarafından muhafaza altına alınır.

Bütün zarfların açılıp okunması bittikten sonra; itiraz edilmeksizin geçerli sayılan ve her iki sayım ve döküm cetveline işlenen oy sayıları, her siyasi partinin sütununda işaretlenmiş son rakamlar karşılaştırılarak, her siyasi partinin aldığı geçerli oy sayısının iki cetvelde de aynı olup olmadığı başkan tarafından kontrol edilir. Oy sayıları aynı ise, her siyasi partinin aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, **Örnek: 145/K sayılı “Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sandık Sonuç Tutanağı”na** rakam ve yazı ile işlenir.

Siyasi partilerin aldıkları ve kendi hanelerine işlenmiş geçerli oy sayılarını gösterir rakamların her iki sayım ve döküm cetvelinde de aynı olmaması halinde ikinci sayım yapılır. İkinci sayımda, geçerli tüm oy pusulaları yeniden, tek tek okunarak, boş ve yazısız iki ayrı **Örnek: 145/F-1** sayılı cetvele işlenir. Bu cetvellerdeki oy sayıları aynı ise, her bir siyasi partinin aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, **Örnek: 145/K sayılı “Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sandık Sonuç Tutanağı”na** rakam ve yazı ile işlenir.

İkinci sayımda kullanılan sayım ve döküm cetvelinde yer alan oy sayıları da aynı çıkmazsa, yukarıda belirtilen usule göre üçüncü sayım yapılır ve kurulun varsa siyasi partili olmayan, yoksa başkan tarafından belirlenecek üyesi tarafından tek sayım ve döküm cetveline işlenmek suretiyle sonucuna göre işlem yapılır. Birden fazla sayım yapılan hallerde, bu sayımlarda kullanılan sayım ve döküm cetvellerinin üzerine, hangi sayıma ait olduğu büyük harflerle yazılır ve tüm cetveller muhafaza edilir.

Açılan sandığa ait torbadaki son geçerli zarf açılıp içindeki oy pusulası okunduktan sonra, seçim kurulu başkanı tarafından o torbaya ait açılmayan geçerli zarf olup olmadığı kontrol edilir ve açılan zarfların sayısı ile torbadan çıkan ve tutanağa işlenmiş olan geçerli zarf sayısı karşılaştırılır ve sonuç tutanak defterine işlenir.

Geçerli oyların sayım ve döküm cetvellerine işlenmesinden sonra, hesaba katılıp katılmaması veya geçerli sayılıp sayılmaması yönünde tereddüt edilen veya itiraza uğrayan oy pusulaları, seçim kurulunca ayrı ayrı değerlendirilerek karara bağlanır ve bu karar, tutanak defterine yazıldıktan sonra mühürlenip imzalanır.

Geçici gümrük kapısı seçim kurulu kararı ile geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulaları, sayım ve döküm cetvelinde ait olduğu siyasi partiye ayrılmış bulunan sütuna işlenir. Bu şekilde geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulalarının toplam sayısı, sandık sonuç tutanağının ilgili yerine işlenir.

Geçerli sayılmayan veya hesaba katılmayan oy pusulaları, ayrı ayrı paket yapılarak bağlanır ve paketin üzeri mühürlenerek, sayısı yazılır ve saklanır. Bu oy pusulaları yakılamaz, yırtılamaz ve yok edilemez. Bunların sayısı, sandık sonuç tutanağının ilgili yerine işlenir.

Yukarıda belirtilen işlemler tamamlandıktan sonra, sayım ve döküm cetvelinde siyasi partilerin aldığı oyların toplam sayısı, kendi sütununun altına rakamla ve yazı ile yazılır.

Sayım ve döküm cetvelinde, siyasi partilerin aldığı oylar, orada bulunanlara başkan tarafından yüksek sesle ilân edilir.

Geçici gümrük kapısı seçim kurulu, **Örnek: 145/K sayılı “Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sandık Sonuç Tutanağı”** iki nüsha olarak, sayım ve döküm işlemleri sırasında elde edilen bilgilere ve sayım ve döküm cetveli sonucuna göre okunaklı bir şekilde düzenler. Bu tutanakların ait olduğu bölümüne, bilgiler eksiksiz olarak işlendikten sonra, başkan ve üyeler tarafından ad ve soyadları yazılarak imzalanır ve mühürlenir.

Bütün bu işlemler, tutanak defterine geçirilerek, geçici gümrük kapısı seçim kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır ve mühürlenir.

Sandık kurulunca düzenlenen tutanak, torbalardaki oyların sayım ve dökümü sırasında geçici gümrük kapısı seçim kurulunca düzenlenen tutanaklar, kurullarca imza edilen sayım ve döküm cetvelleri, sandık seçmen listesi, geçerli sayılan oy pusulaları, geçersiz sayılan oy pusulaları ve itiraz sonucu geçerli sayılan oy pusulaları ile beraber hesaba katılmayan zarflar ayrı ayrı paketler halinde mühürlenip torbaya konulur ve torbanın ağzı kapatılarak mühürlenir. Bu torbalar gümrük kapıları için özel kurulan geçici gümrük kapısı seçim kurullarının görev sürelerinin bitiminde yasal süresince saklanmak üzere o yerde sürekli görevli ilçe seçim kurulu başkanlığına teslim edilir (298/100).

SEÇSİS'ten elektronik ortamda alınan sayım-döküm cetvelleri ile sandık sonuç tutanaklarında, her sandık için farklı sandık numarası ve karekod kaydı bulunduğundan, söz konusu tutanakların (Örnek: 145/F-1; Örnek: 145/K) bilgisayardan sadece A4 (210x297 mm) formatında beyaz kâğıda çıktısı alınır. Bu sebeple fotokopi ile çoğaltılmış tutanaklar kullanılamaz. Tutanaklar, tarayıcıdan geçirileceğinden buruşturulmaması, katlanmaması, barkodun üzerinin herhangi bir şekilde çizilmemesi, ıslatılmaması vb. hususlara dikkat edilmesi gerekir. Bu nedenle sandık sonuç tutanakları imzalanıp, mühürlendikten sonra katlanmadan sığabileceği poşet dosya içerisinde muhafaza edilir.

Siyasi parti müşahitlerinin oy sayım ve dökümünde bulunmaları

MADDE 36- Siyasi partilerin müşahitleri, sayım masası başında yer alabilir ve oy pusulalarını görebilirler. Ancak siyasi parti müşahitlerinin sayısı beşten fazla ise, hazır bulunanlar arasından başkan tarafından kurul önünde ad çekme suretiyle, sandık başında kalacak beş siyasi parti müşahidi her biri ayrı siyasi partiden olmak üzere tespit edilir. Diğer müşahitler için sayım işlemini yakından takip edebilecekleri bir yer ayrılır (298/100).

Geçici gümrük kapısı seçim kurulunca sandık sonuç tutanaklarının birleştirilmesi

MADDE 37- Geçici gümrük kapısı seçim kurullarından gelen sonuçların SEÇSİS'te SCM-17 "Sandık Sonuçları Girişi" ekranı kullanılarak girişi yapılır.

Geçici gümrük kapısı seçim kurulu, **Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Sandık Sonuç Tutanağında** yer alan bilgiler SEÇSİS uygulamaları, seçim işlemleri - sandık sonuç girişi (SCM-17) ekranına girildikten sonra sandık sonuç tutanakları, seçim kurulunda bulunan tarayıcılar ile SEÇSİS uygulamaları tarama modülü kullanılarak **Sandık Sonuç Paylaşım Sisteminde (SSPS)** görüntülenmek üzere elektronik ortama aktarılır. Bu işlem tutanaklar geldikçe bekletilmeksizin yapılır.

Tüm sandıklara ait sonuç girişleri yapıldıktan sonra **Örnek: 145/H-1 sayılı "Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Birleştirme Tutanağı"** alınır.

Bu tutanakta aşağıdaki bilgiler yer alır:

- a) Torba tarihi ve rumuzu,
- b) Gümrük kapısı sandık seçmen listesine yazılan ve oy kullanan seçmenlerin sayısı,
- c) Torbadan çıkan oy zarflarının sayısı,
- d) İtiraz edilmeksizin geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,
- e) İtiraz üzerine geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulalarının sayısı,
- f) Geçerli sayılan oy pusulalarının toplamı,
- g) Geçersiz sayılan veya hesaba katılmayan oy pusulalarının toplamı,
- h) Siyasi partilerden her birinin aldığı oy sayısı.

Örnek: 145/H-1 sayılı Tutanak imzalanmadan önce, birleştirmesi yapılan sandık sonuç tutanaklarındaki bilgilerin tamamını gösterir bir döküm cetveli, seçim kurulunun siyasi partili üyelerine ve siyasi partilerin varsa müşahitlerine de birer nüsha çoğaltılarak verildikten sonra, o tutanakta birleştirmesi yapılan sandık sonuç tutanaklarında, siyasi partilerin aldıkları oy sayıları, seçim kurulunda, başkanın görevlendireceği kamu görevlisi üyelerden biri tarafından, birleştirme tutanağındaki sıraya göre, yüksek sesle okunmak suretiyle, **Örnek: 145/H-1 sayılı** Tutanağa işlenen oy sayılarında yanlışlık olup olmadığı denetlenir. Seçim kurulunda yeterli imkân olması halinde denetim işlemi hazır bulunanların izleyebileceği şekilde görüntülü olarak cihazlarla yayınlanabilir.

Başkan, denetim sırasında tespit edilen hataları **Örnek: 90/A sayılı "Denetim Tutanağı"**na geçirmek üzere, kurulun diğer kamu görevlisi üyesini görevlendirir. Denetim tutanağında, seçim kurulunun adı ve denetim işlemi sırasında hatalı bilgi girişi yapıldığı tespit edilen sandıkların numarasını yazmaya elverişli bir cetvel yer alır. Denetleme sırasında, birleştirme tutanağına hatalı olarak işlenmiş sandık sonuç tutanakları bir kenara ayrılır. Denetim işlemi sonucunda, düzenlenen tutanak başkan ve üyelerce imzalanır. Denetim işlemi tamamlandıktan sonra, hata tespit edilmişse, ayrılan sandık sonuç tutanaklarına göre gerekli düzeltmeler yapılarak hazırlanan **Örnek: 145/H-1 sayılı** Tutanak, kurul başkanı ve üyelerince imzalanır ve sonuçlar hazır bulunanlara sözlü olarak ilân edilir.

Hatalı bilgi girişi nedeniyle düzenlenen (Örnek:90/A) tutanağın imzalanmasından sonra SEÇSİS'te (SCM-017-1) "Sandık Sonuçları Günleme" ekranından denetim tutanağı (Örnek: 90/A) değişikliği veya ilçe seçim kurulu kararına göre ilgili sandıklar için sonuç bilgi değişikliği yapılır. İlgili sandıklar için SCNR_001 ekranında sandık sonuç tutanağındaki karekodun yanında bulunan karekod numaralarının elle girişi

sağlandıktan sonra denetim tutanağı (Örnek: 90/A) ile varsa ilçe seçim kurulu kararının taraması gerçekleştirilir. Bu işlemlerden sonra Örnek: 145/H-1 sayılı tutanak yeniden düzenlendikten ve imzalandıktan sonra tekrar taranır.

Örnek: 145/H-1 sayılı Tutanaktaki bilgilere göre hazırlanacak tutanak özetinin onaylı bir sureti, seçim kurulunda herkesin inceleyebileceği uygun bir yere bir hafta süreyle asılmak suretiyle ilân edilir.

Bu tutanaklar başkan ve üyeler tarafından imza edilerek birer örneği kurulun siyasi partili üyeleri ile siyasi partilerin varsa müşahitlerine imza karşılığı verilir. Ayrıca, ilân süresi içinde yazılı talepte bulunan siyasi partilere de bir defaya mahsus olmak üzere imza karşılığı verilir. Bir örneği de seçim kurulunun çalıştığı binanın kapısına bir hafta süre ile asılır.

Tutanakların birleştirilmesi

MADDE 38- Gümrük kapılarındaki oy sandıklarına ait sayım ve döküm işleri bittikten sonra seçim kurulu, SEÇSİS'ten **Örnek: 145/H-1 sayılı "Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Birleştirme Tutanağı"** alır. Ayrıca toplam sonuçları belirten **Örnek: 145/H-1_Rumuz sayılı "Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulu Birleştirme Tutanağı (Rumuz Birleştirme)"**nı düzenleyerek bir örneğini uygun bir yere asar.

Birden fazla geçici gümrük kapısı seçim kurulu olan ilçelerde ise 1. Geçici Gümrük Kapısı Seçim Kurulunca (Kurullar Toplamı) **Örnek: 145/H-1 Kurullar sayılı "Milletvekili Genel Seçimi Geçici Gümrük Kapısı Birleştirme Tutanağı (Kurul Birleştirme)"** doldurulur.

Seçim kurulu başkanları, bu tutanakları (Örnek: 145/F-1, Örnek: 145/K, Örnek: 145/H-1, Örnek: 145/H-1_Rumuz, Örnek: 145/H-1 Kurul, Örnek: 145/H-1 Kurullar) tarayarak SEÇSİS'e girer ve ayrıca faks ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kuruluna iletir.

Şikâyet, itiraz ve diğer hükümler

MADDE 39- Sandık kurulu başkanlarının veya bu kurulların yaptıkları işlemlere veya aldıkları tedbirlere ve bunlara benzer sair işlemlerine karşı yapılacak şikâyet ve itirazlar hakkında ve bu Genelge'de hüküm bulunmayan hallerde **135 sayılı Genelge (Sandık Kurullarının Oluşumu ile Görev ve Yetkileri)'nin ilgili hükümleri uygulanır.**

Gümrük kapılarında görevli personele ödenecek ücretler

MADDE 40- Gümrük kapılarındaki oy verme işlemlerinde görevlendirilen personelin ücreti; 298 sayılı Kanun'un değişik 182. maddesi uyarınca, Kurulumuzun 23/02/2015 tarih ve 2015/234 sayılı kararında belirlenen usul ve esaslara göre ödenir.

Dayanak

MADDE 41- Bu Genelge, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu hükümlerine dayanılarak Yüksek Seçim Kurulunun 09/03/2015 tarih ve 2015/314 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.